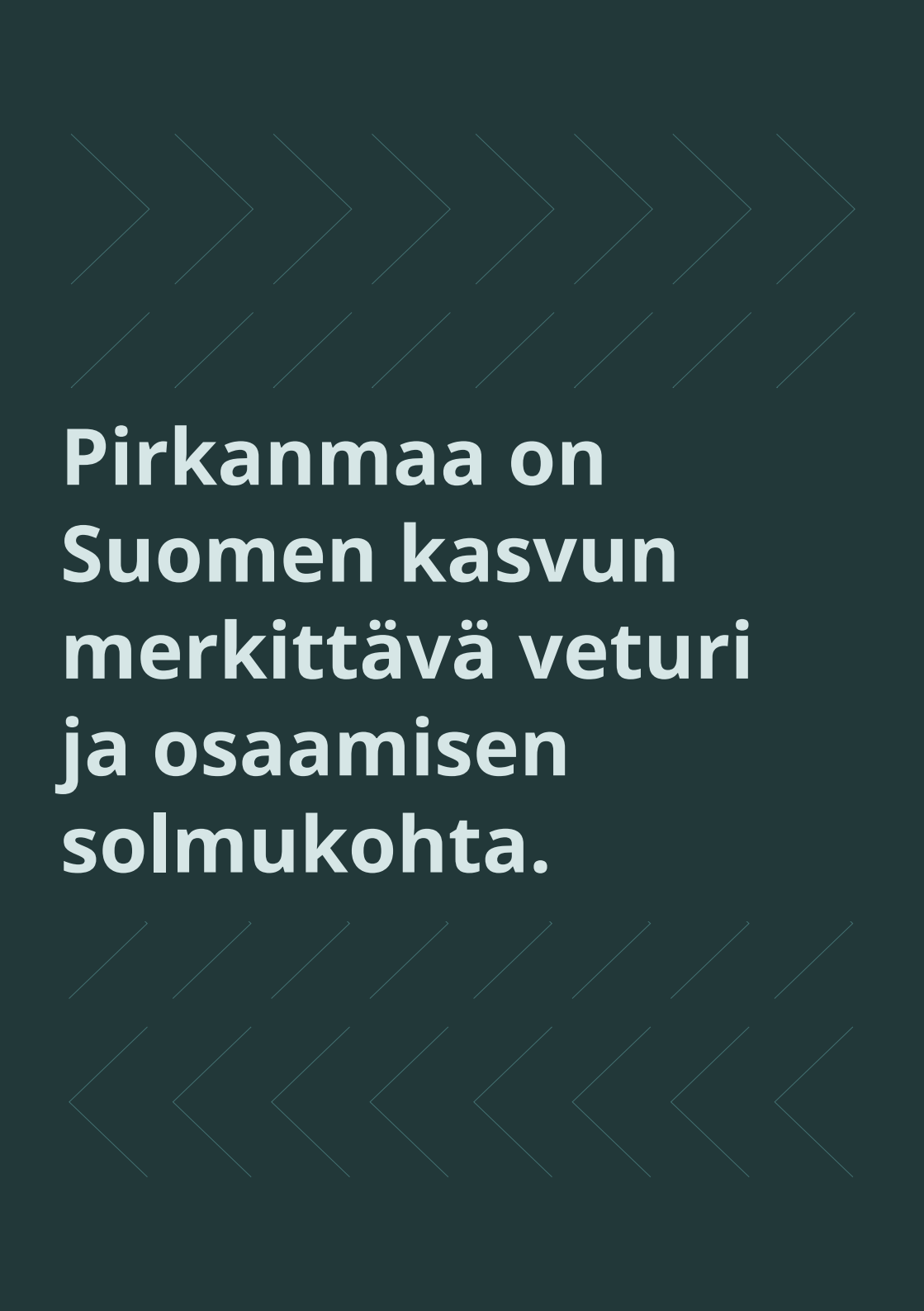

PIRKANMAAN
KÄRJET

Pirkanmaan kädenjälki 2030

- > Maailman murros haastaa Suomea, mutta myös tarjoaa mahdollisuuksia.
- > Onnistumme, jos osaamme uudistua.
- > Pirkanmaa on Suomen toinen metropoli, uuden osaamisen keskus ja yli puolen miljoonan ihmisen koti.
- > Tarjoamme konkreettisia ratkaisuja tulevaisuuden kaupunkien rakentamiseen.

**Pirkanmaa on
Suomen kasvun
merkittävä veturi
ja osaamisen
solmukohta.**

Tulevaisuudessa menestyy päättämällä rohkeasti

**Pirkanmaan kehitys vahvistaa koko Suomea.
Tulevaisuudesta on päätettävä nyt.**

Megatrendit ravistelevat maailmaa ja Suomea

- Ilmastonmuutos ja energiamurros muuttavat koko suomalaista yhteiskuntaa. Se vaikuttaa niin kuluttajien arkeen kuin teollisuuden tulevaisuuteenkin.
- Data- ja digitalous muokkaavat yhteiskunnan perusrakenteita palveluista infrastruktuuriin. Se on mahdollisuus, johon kannattaa tarttua.
- Kaupungistuminen ja liikkumisen uudet muodot rakentuvat vähäpäästöisten ja älykkäiden nopeiden yhteyksien varaan.
- Suomen väestörakenteen muutos ja osaavan työvoiman tarve sekä palveluiden saatavuus vaativat nopeita tekoja.
- Suomen turvallisuuspoliittinen ympäristö on ratkaisevasti muuttunut. Se edellyttää sijoituksia turvallisuus- ja puolustusalamme kehittämiseen.

Pirkanmaalla on ratkaisun avaimet

- Tampere on kasvava metropolialue ja Suomen kasvukäytävän solmukohta. Sen kehitys hyödyttää koko Suomea.
- Pirkanmaan korkeakoulujen monitieteinen osaaminen luo vankan perustan tulevaisuuden haasteiden ratkaisemiselle.
- Pirkanmaalla jo vuosikymmenen toiminut turvallisuusklusteri on ainutlaatuinen mahdollisuus edistää turvallisuus- ja puolustusalan uusia ratkaisuja.

Muutos tehdään täällä!

Tampereen kaupunki-
seudun asukasluku

400 000

Pirkanmaan
asukasluku

530 000

Liikevaihto

38,6 mrd.

Korkeakoulu-opiskelijoita

30 000

Teollisuuden liikevaihto

14 mrd.

Vientiliikevaihto

8,3 mrd.

Kilpailukykyisillä yhteyksillä vahva pohja

2020

Ratapiha – Koko Suomen ratapiha

- › Tampereen ratapiha on koko Suomen raideliikenteen solmupiste. Tunnistetaan suomalaisen teollisuuden viennin pullonkaulat.

Hallitusohjelmataavoite

- › Varmistetaan Tampereen henkilöratapihan rahoitus ja toteutus.

TEN-T ja Päärata – Suomen selkäranka

- › Liikenneinfra on kasvun mahdollistaja. Perusväylänpito on viennin selkäranka.
- › Päärata on henkilöliikenteen ydinväylä, ja sen liikennemäärät kasvussa.
- › Tavaraliikenteen sujuva läpikulku Tampereen kautta.

Hallitusohjelmataavoite

- › Varmistetaan kansallinen ja EU-rahoitus pääradan Riihimäki–Pasila -osuudelle sekä Helsinki–Tampere-välin peruskorjaukselle.

Henkilöliikenne & Suomi-rata – Kansainvälinen suurnopeusyhteys

- › Työvoiman liikkuvuus ja saavutettavuus vaativat nopeita yhteyksiä.
- › Kytkeytyminen Euroopan nopeaan rataverkkoon.

Hallitusohjelmataavoite

- › Edistetään Suomi-radan suunnittelu-yhtiön työtä toteutushankeyhtiön perustamiseksi.

2030

Hallitusohjelmatavoite

Elinkeinoelämä ja vienti tarvitsevat sujuvia kansainvälisiä yhteyksiä. Niiden mahdollistamista markkinaehtoisesti tulee tarkastella. Arvioidaan Suomen lentoliikennestrategia kansallisen ja alueellisen saavutettavuuden varmistamiseksi muuttuvassa maailmantilanteessa. Sääntely ja infrastruktuuri on saatava tukemaan suotuisaa kehitystä. Tampere–Pirkkalan lentokenttä tulee nostaa kattavan verkon lentokentästä TEN-T-ydinverkon lentokentäksi.

Tampere on Suomen raideliikenteen solmukohta

2/3 bkt

Valtaosa Suomen bruttokansantuotteesta syntyy pääradan varrella.

150 junaa

Tampereen asemaa käyttää joka päivä noin 150 junaa.

73 % T&K-menoista

Valtaosa tutkimuksesta ja tuotekehityksestä tehdään pääradan varrella.

8 milj.

Tampereen asemalle saapuu tai sieltä lähtee vuosittain 8 miljoonaa matkustajaa.

Suomen suurin

Tampereen asema on jo nyt matkustajamäärältään Suomen suurin vaihtoasema.

3 milj.

Valtaosa suomalaisista asuu pääradan varrella.

Kaukojunaaliikenteen matkamäärien arvioidaan kasvavan kokonaisuutena noin 54 % vuoden 2017 tasosta vuoteen 2050 mennessä.

Kasvu on vahvaa jo vuoteen 2030. Kasvun arvioidaan kohdistuvan erityisesti pääradalle ja Helsinki-Tampere-välille.

Kunnon tiet vahvistavat kilpailukykyä

Valtatie 9 – Elinkeinoelämän valtasuoni

Valtatie 9 Tampere–Orivesi, väli Alasjärvi–Käpykangas

- Suomen vilkkain yksiajoratainen tieosuus on osa Suomen päätieverkon pisintä ruuhkaisinta tiejaksoa. Sen liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta tulee parantaa.
- Tien merkittävät palvelutason puutteet haittaavat niin elinkeinoelämän kuljetuksia kuin työmatka- ja asiointiliikennettäkin.

Hallitusohjelmataavoite

- VT9 on yksi Suomen neljästä valtateiden kärkihankkeista Väyläviraston investointiohjelman kiireellisimmässä 1A-korissa, joka tulee toteuttaa vuosina 2023–2026.

Valtatie 3 – Suomen ruokatie

Valtatie 3:n yhteysväli Tampere–Vaasa, väli Hämeenkyrö–Parkano

- Yksi Suomen merkittävimmistä kuljetusreiteistä ja Suomen ruokatie. Vaatii parannuksia sujuvuuteen ja turvallisuuteen, jotta niin elinkeinoelämän kuljetukset kuin asiointiliikennekin sujuvat.

Hallitusohjelmataavoite

- Väyläviraston investointiohjelman kiireellisimmässä 1A-korissa olevat investointikohteet välillä Hämeenkyrö–Parkano tulee toteuttaa vuosina 2023–2026.

Valtatie 12 - Tärkeä poikittaisyhteys

Valtatie 12 Tampere-Kangasala, väli Alasjärvi-Huutijärvi

- › Yksi Suomen tärkeimmistä poikittaisista yhteyksistä ja osa Tampereen kaupunkiseudun sisäistä liikennettä.
- › Tien palvelutasopuutteet haittaavat erityisesti kaupunkiseudun työmatka- ja asiointiliikennettä, mutta myös elinkeinoelämän pitkän matkan liikennettä maakuntakeskusten ja satamien välillä.

Hallitusohjelmataavoite

- › Välin h/k-suhde on 3,6. Se on Väyläviraston investointiohjelmaan kirjatusta yksi Suomen korkeimpia. Väli tulee saada investointiohjelmaan niin, että se voidaan toteuttaa 2020-luvun lopussa.

Uudistuva teollisuus avaa ovia kasvuun

Investoinnit TKI-toimintaan mahdollistavat teollisuuden pysymisen Suomessa, teollisuuden hiilikädenjäljen kasvattamisen ja viennin edistämisen. Kestävän kehityksen teknologiat tarvitsevat riittävät ja tehokkaat rahoituskanavat. Myös ekosysteemipohjaisia rahoitusmuotoja tulee jatkaa.

Mikrosiruteknologiat ja tulevaisuuden tietoliikenne tulee tunnistaa älykästä teollisuutta rakentavina teknologioina, joissa Suomi voi houkutella kansainvälisiä suurinvestointeja. Nato-jäsenyyden myötä aukeavat uudet liiketoimintamahdollisuudet vaativat enemmän sijoituksia toimialan TKIO-toimintoihin sekä kansainväliseen kasvuun.

Hallitusohjelmataavoite

- Varmistetaan TKI-investointien valtakunnallinen 4 prosentin taso.
- Varmistetaan teollista uudistumista ja resurssiviisautta tukeva Suomen Akatemian rahoitus.
- Päivitetään ja uudistetaan kiertotalouteen liittyvää sääntelyä sitä edistäväksi.
- Toimitaan aktiivisesti Euroopan sirusäädöksen toimeenpanossa ja tavoitellaan johtavan aseman saavuttamista mikrosirujen teollisessa kehittämisessä ja soveltamisessa. Sijoitetaan siruosaamiskeskus Tampereelle.
- Työ- ja elinkeinoministeriö varmistaa Business Finlandin kautta kanavoitavien tukien riittävän kohdentamisen teollisuuden toimintaan sekä teknologiainnovaatioiden kaupallistamiseen.
- Veturiohjelmarahoitusta jatkamalla ja kehittämällä voidaan nostaa erityisesti yksityisen sektorin TKI-panosta.
- Osallistutaan aktiivisesti EU:n kehittämisohjelmiin ja otetaan tulevat rahoitusohjelmat ennakoivasti huomioon budjettivalmistelussa.
- Puolustus- ja turvallisuusalan liiketoiminnan kasvuun, TKIO-toimintaan ja kansainvälistymiseen panostetaan muuttuneessa toimintaympäristössä.
- Suomi hakee osaksi Naton osaamis- ja innovaatioverkostoa.

Monialaiset osaajat ovat menestyksen pohja

Kasvukeskusten on pystyttävä kouluttamaan riittävästi osaajia

- Laadukas koulutus on Suomen menestyksen takuu. Koulutuksen rahoituksen vahvistamisella varmistetaan kasvukeskusten kyky kouluttaa ja parannetaan työvoiman saatavuutta.

Hallitusohjelmataavoite

- Toisen asteen rahoitus- sekä järjestämisvastuun mallia uudistetaan tarvelähtöiseksi ja joustavaksi, jotta työvoiman saatavuus voidaan varmistaa.
- Nostetaan pysyvästi korkeakoulujen aloituspaikkojen määrää kasvukeskuksissa kasvattamalla ja keskittämällä korkeakoulutukseen kohdistettavia resursseja.
- Kehitetään toimiva jatkuvan oppimisen rahoitusmalli eri asteille.
- Mahdollistetaan korkeakouluille paikallisten tarpeiden parempi huomiointi koulutusvalinnoissa.

Koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa on helpotettava merkittävästi

- Suomeen on saatava enemmän kansainvälisiä opiskelijoita ja osaajia, jotta kestävyysvajeen syveneminen saadaan pysäytettyä. Uusia malleja on kokeiltava rohkeasti. Sijoittamalla opiskelijoiden kielikoulutukseen ja tarjoamalla riittävästi harjoittelupaikkoja houkuttelemme enemmän osaajia ja varmistamme heidän kiinnittymisensä Suomen työelämään.

Hallitusohjelmataavoite

- Käynnistetään ohjelma kansainvälisen työvoiman rekrytoimiseksi työvoimapula-aloille ja poistetaan saatavuusharkinta.
- Nopeutetaan kansainvälisten osaajien, yrittäjien ja heidän perheenjäsentensä oleskelulupa- ja rekisteröintiprosesseja. Lisäksi kehitetään ulkomaalaisen tunnistamiseen liittyviä käytänteitä nykyistä laaja-alaisemman etäasioinnin mahdollistamiseksi.
- Mahdollistetaan suomalaisen yo-tutkinnon suorittaminen englanniksi. Laajennetaan englanninkielellä tarjottavia ammatillisia tutkintoja kasvukeskuksissa.

Digi kunnolla töihin ihmisten hyväksi

Suomen kannattaa hyödyntää täysimittaisesti teknologisen ja digitaalisen kehityksen mahdollisuudet

- Pirkanmaa on ensimmäinen ja ainoa alue Suomessa, joka on laatimassa monialaista digikompassia EU:n mallin mukaan. Kehitystä kannattaa tukea huomioimalla lainsäädännössä digitaalisen maailman, automaation ja tekoälyn hyödyntämisen mahdollisuudet.
- Palvelutuotanto voidaan digitalisaation myötä rakentaa tukemaan hyvinvointia ja ehkäisemään ongelmia. Julkisten palveluiden pitää toimia saumattomasti yhteen. Lainsäädännön tulee antaa mahdollisuus tuottaa palvelut ihmiskeskisesti.

Hallitusohjelmatavoite

- Syvennetään ja laajennetaan datan, automaation ja tekoälyn hyödyntämistä osana julkisen sektorin palvelurakennetta niin, että tiedonkulkua valtio- ja kuntatoimijoiden sekä erilaisten palveluidentuottajien välillä on sujuvaa ja tietoturvallista.
- Tiivistetään yhteistyötä kaupunkien kanssa ennakoivien palveluiden sekä yhteisten asiointijärjestelmien kehittämisessä erityisesti segregaaation ehkäisyssä, työllisydessä ja tehokkaissa yrityspalveluissa hyvinvoinnin ja kasvun edistämiseksi.
- Otetaan käyttöön digital first -toteutusmalli julkisissa palveluissa. Huolehditaan digitaalisen tarjoamisesta tukemaan siirtymää. Tieto täytyy antaa julkiselle toimijalle lähtökohtaisesti vain kerran, minkä jälkeen sitä voidaan hyödyntää ihmislähtöisten palveluiden tuottamiseen.
- Vahvistetaan poikkisektoraalisten hankkeiden johtamista. Luodaan budjetoimimalli, joka mahdollistaa elämäntapahtuma- ja ilmiölähtöisten ongelmien ratkaisun ministeriö- ja toimijarajojen yli.

Tietoliikennepalveluiden liikevaihto

1,3 mrd.

Rakennetaan kestäviä kaupunkeja

Suurten kaupunkien erityisrooli pitää tunnustaa. Isojen kaupunkien kehittäminen on koko Suomen etu.

- Kaupungit ovat innovaatioiden ja luovien ihmisten koti. Suomen väestön ja talouden kasvu keskittyy suurille kaupunkiseuduille. Erityisesti kasvukäytävä Helsinki–Hämeenlinna–Tampere–Seinäjoki -välillä on talouskasvun ja kilpailukyvyä ydinalue.
- Kansallista kaupunkipolitiikkaa tulee terävöittää kilpailukykyisen, kestävä ja digitaalisen siirtymän edistäjänä.

Hallitusohjelmataavoite

- Suomen kasvukäytävä toimii edelläkävijänä ja innovaatio- ja kehittämisalustana älykkäille ihmisten, tavaroiden, palveluiden sekä osaamisen liikkumisratkaisuille.
- MAL-sopimusmenettelyä tulee jatkaa suurten kaupunkiseutujen ja valtion välisenä kumppanuussopimuksena. Valtion talousarvioissa tulee varmistaa sopimuksen toimenpiteiden, kuten lähijuna- ja raitiotieliikenteen sekä kävely- ja pyöräliikenteen rahoitus. Sopimusmenettelyä ei tule laajentaa alueellisesti tai sisällöllisesti. MAL-sopimukseen tulee sisällyttää myös saavutettavuushankkeet.
- Edistetään lähijunaliikenteen kehittämistä ja markkinoiden avaamista.
- Lisätään kaupunkiseuduille kohdennettua joukkoliikennetuen määrää.
- Varmistetaan alueelliset resurssit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.

1 milj.

matkustusta päivässä

4 000

asuntoa vuodessa

